

PROCLAMAȚIA RENAȘTERII

Preambul

Noi, membrii Mișcării pentru Democrație Directă, organizație civică legal constituită la Judecătoria din Timișoara, transmitem către toți românii următoarea Proclamație care are drept scop reforma profundă statului și care cuprinde în ea propunerile noastre în această direcție:

1. Întărirea democrației și a statului de drept

Democrația și statul de drept sunt interdependente și reprezintă fundamentul oricărei societăți moderne. Ele asigură dezvoltarea materială și spirituală a unei națiuni, oferă cadrul în care drepturile și libertățile cetățenești pot fi respectate și valorificate.

În România, considerăm că este necesară o consolidare a democrației, printr-o îmbinare a principiilor democrației directe - participative cu cele ale democrației reprezentative. O astfel de reformă constituțională ar putea da naștere unui sistem democratic mai echilibrat și mai eficient, capabil să răspundă mai bine nevoilor cetățenilor. Un asemenea model ar consolida încrederea între stat și societate, ar reduce distanța dintre cetățean și decident și ar întări mecanismele de control și transparență. În felul acesta, în România s-ar putea construi un stat de drept mai puternic, în care democrația să nu se reducă la votul periodic, ci să devină o practică vie, permanentă, a comunității.

2. Reforma Puterii Legislative.

Un pas esențial pentru întărirea democrației și a statului de drept îl reprezintă modernizarea și eficientizarea puterii legislative. În acest sens, propunem:

- a) **introducerea Parlamentului unicameral în Constituție** – un legislativ unicameral ar reduce birocrăția și ar accelera procesul de legiferare, eliminând suprapunerile dintre cele două camere actuale;
- b) **schimbarea denumirii Parlamentului în „Senat”** – o denumire care reflectă continuitatea istorică și rolul instituției ca forum suprem de deliberare și reprezentare a cetățenilor;
- c) **stabilirea nivelului de reprezentare în Constituție** – un senator la 100.000 de cetățeni cu drept de vot. Această regulă ar asigura o reprezentare corectă, proporțională și adaptată dinamicii demografice a României.
- d) **Parlamentul va putea fi dizolvat de cetățeni prin referendum național.**

Prin această reformă, Parlamentul ar deveni o instituție mai suplă, mai responsabilă și mai apropiată de cetățeni. În același timp, claritatea constituțională privind reprezentarea ar contribui la consolidarea legitimității procesului legislativ și la creșterea încrederii cetățenilor în democrație.

3. Reforma Puterii Executive

Pentru a răspunde provocărilor actuale și pentru a asigura o guvernare eficientă, România are nevoie de un executiv unitar, puternic și competent. Actualul sistem, bazat pe o împărțire ambiguă a atribuțiilor între Președinte și Guvern, a generat dezechilibre instituționale și conflicte politice care au afectat stabilitatea statului.

Soluția propusă de noi este trecerea la o formă de guvernare prezidențială, în care Președintele să fie și șeful Guvernului. Astfel:

- a) Președintele, ales direct de cetățeni, va concentra atât atribuțiile de șef al statului, cât și pe cele de șef al executivului, având o legitimitate democratică puternică;
- b) guvernul va fi compus din miniștri numiți de Președinte și validați de Senat, asigurându-se astfel un echilibru între puterea executivă și cea legislativă;
- c) responsabilitatea guvernării va fi clară și directă, reducând riscul de conflicte instituționale și asigurând un lanț decizional scurt și eficient;
- d) președintele va putea fi demis de către cetățeni prin referendum național.

Prin această reformă, România ar putea depăși crizele politice repetate și ar putea construi un executiv capabil să răspundă rapid nevoilor societății, să implementeze politici coerente și să consolideze prestigiul și stabilitatea statului.

4. Reforma Puterii Judecătorești

Un stat de drept puternic și o democrație autentică nu pot exista fără o justiție independentă, transparentă și eficientă. Reforma puterii judecătorești trebuie să garanteze imparțialitatea actului de justiție și să restabilească încrederea cetățenilor în instituțiile juridice.

Principalele direcții de reformă pe care le propunem sunt:

- a) **Consiliul Superior al Magistraturii (CSM)** – reorganizat ca instituție de garant al independenței justiției, cu o componență majoritară formată din magistrați aleși de colegii lor, dar și cu reprezentanți ai societății civile validați de Senat. Astfel, se realizează un echilibru între independență și responsabilitate publică;
- b) **procurorul nu este magistrat** – stabilirea prin legea fundamentală a unei delimitări precise între atribuțiile judecătorilor și ale procurorilor, pentru a preveni interferențele și abuzurile;
- c) **răspunderea magistraților** – stabilirea în Constituție a principiului răspunderii individuale a judecătorilor pentru erori judiciare grave, fără a afecta independența lor funcțională;
- d) **răspunderea procurorilor** – stabilirea în Constituție a principiului răspunderii individuale a procurorilor pentru erori judiciare grave, fără a afecta independența lor funcțională;
- e) **accesul la justiție** – garantarea prin Constituție a dreptului fiecărui cetățean la un proces echitabil, rapid și la costuri rezonabile, inclusiv prin digitalizarea completă a sistemului judiciar și simplificarea procedurilor;
- f) **Curtea Constituțională** – depolitizarea și redefinirea rolului acesteia ca arbitru suprem al ordinii constituționale. Judecători să fie numiți de Consiliul Suprem al Magistraturii dintre judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție printr-un proces transparent și meritocratic, astfel încât deciziile Curții să aibă o autoritate deplină și respectată.

Această reformă ar transforma puterea judecătorească într-un pilon solid al democrației, capabil să garanteze respectarea drepturilor fundamentale și să asigure echilibrul între celelalte puteri ale statului.

5. Reforma Administrației Publice Locale

Un stat modern are nevoie de o administrație eficientă, apropiată de cetățeni și capabilă să folosească resursele în interesul comunităților. Actuala organizare administrativ-teritorială este depășită, birocratică și ineficientă, generând risipă și inegalități între județele țării.

Soluția este reorganizarea administrativ-teritorială a României în maximum 10 regiuni de dezvoltare, cu personalitate juridică și autoritate reală. Aceste regiuni trebuie să beneficieze de o **autonomie administrativă și financiară justă**, pentru a putea decide asupra priorităților locale și pentru a gestiona resursele în mod direct și transparent. Astfel:

- a) se reduce birocrăția și dublarea instituțiilor;
- b) se eficientizează utilizarea fondurilor publice și europene;
- c) se apropie decizia de cetățean;
- d) se stimulează dezvoltarea echilibrată a tuturor regiunilor țării.

Prin această reformă, România va deveni un stat mai suplu, mai bine organizat și mai aproape de oameni, capabil să valorifice potențialul fiecărei regiuni și să reducă diferențele dintre centru și periferie.

6. Reforma Electorală

Democrația nu poate fi puternică fără reguli electorale clare, corecte și echitabile. România are nevoie de o **lege electorală unitară**, care să reglementeze toate tipurile de alegeri și să garanteze dreptul real al cetățenilor de a-și alege reprezentanții. Principalele direcții ale reformei:

- a) **o nouă lege de organizare și finanțare** a partidelor politice și a organizațiilor non-guvernamentale cu scop politic;
- b) **rezolvarea problemei indemnizațiilor partidelor politice**, printr-o formulă transparentă și conformă practicilor din Uniunea Europeană;

- c) **egalitate de șanse în campania electorală** – toate partidele beneficiază de timp de antenă egal;
- d) **eliminarea pragului electoral**, pentru cel puțin două legislaturi, pentru a reda reprezentativitatea reală a Parlamentului;
- e) **reducerea numărului de semnături** necesare participării în alegerile generale: 20.000 pentru partide, 10.000 pentru candidații independenți;
- f) **introducerea votului prin corespondență** pentru toți cetățenii români, din țară și din străinătate, securizat la cele mai înalte standarde internaționale;
- g) **alegerea primarilor și a președinților de consilii regionale în două tururi de scrutin**, pentru a garanta reprezentativitatea majoritară;
- h) **criterii stricte de integritate pentru candidați și numiți în administrație**: nu pot ocupa funcții publice persoanele condamnate definitiv pentru infracțiuni prevăzute în Codul Penal cu pedepse mai mari de 2 ani de închisoare.

Această reformă va reda **credibilitatea alegerilor**, va asigura **egalitatea șanselor** și va garanta că în funcțiile publice ajung doar persoane legitime și integre. Este un pas fundamental pentru a reconstrui încrederea dintre stat și cetățeni.

7. Reforma Educației, Sănătății, Economiei, Muncii și Protecției Sociale, a Mediului și a Sportului.

Considerăm că aceste domenii fundamentale reprezintă pilonii dezvoltării durabile ai societății românești, domenii care trebuie să fie modernizate printr-o viziune responsabilă și prin reguli clare de organizare și funcționare. Propunem:

- a) **elaborarea unor legi moderne și eficiente**, inspirate din bunele practici consacrate în statele democratice dezvoltate;
- b) **reînnoirea structurilor instituționale**, astfel încât să fie eliminate disfuncționalitățile și să fie întărită încrederea cetățenilor în stat;
- c) **accesul la funcțiile de conducere** numai pe criterii de competență, integritate, moralitate și experiență profesională dovedită;
- d) **realizarea unui cadru meritocratic și transparent**, care să garanteze că interesul public primează asupra intereselor personale sau de grup.

Aceste reforme au drept scop consolidarea democrației, eficientizarea instituțiilor publice și asigurarea unui climat social și economic stabil, în beneficiul tuturor cetățenilor.

8. Procesul național al comunismului

De peste trei decenii, România trăiește cu o rană deschisă. Punctul 8 al Proclamației de la Timișoara, lansată la 11 martie 1990, a rămas neîmplinit. Prin această omisiune, foștii privilegiați ai regimului comunist au continuat să ocupe poziții-cheie în stat și societate, iar adevărata reconciliere națională a fost amânată.

Este timpul să închidem acest capitol printr-un **Proces Național al Comunismului**. Nu din ură, ci din dorința de adevăr și dreptate. Nu pentru răzbunare, ci pentru vindecare și eliberare morală.

România nu poate intra în normalitate fără:

- a) stabilirea adevărului istoric despre crimele, abuzurile și teroarea comunistă;
- b) recunoașterea și onorarea victimelor;
- c) condamnarea vinovaților, chiar și post-mortem, ca gest de justiție simbolică;
- d) transmiterea unei lecții morale generațiilor viitoare.

Celor care cer un proces al regimului de dinainte de 1949 le reamintim: **acel proces a fost făcut de comuniști**, cu toate urmările tragice pe care le cunoaștem. Acum, datoria noastră este să judecăm comunismul însuși – regimul care a distrus vieți, libertăți și destine, ținând România captivă timp de aproape jumătate de secol.

Acest proces nu mai poate fi amânat. El este actul de justiție și de demnitate pe care îl datorăm victimelor, istoriei și viitorului nostru.

Chemăm societatea civilă, intelectualii, instituțiile democratice și fiecare cetățean responsabil să susțină declanșarea acestui Proces Național al Comunismului. Numai astfel România se va putea vindeca. Numai așa vom realiza mult dorita și necesară reconciliere națională.

9. Consolidarea Apărări și Securității Naționale

Securitatea națională nu se reduce, exclusiv, la dimensiunea militară. Ea presupune un ansamblu coerent de măsuri și politici prin care statul își asigură **suveranitatea, stabilitatea și reziliența** în fața amenințărilor de natură militară, economică, socială sau informațională.

Propunem următoarele direcții strategice:

9.1. Apărare militară modernă:

- a) alocarea a minimum **5% din PIB** pentru re tehnologizarea armatei și dotarea acesteia cu echipamente moderne;
- b) creșterea substanțială a contingentului de **luptători profesioniști**, cu programe de instruire adaptate conflictelor contemporane (război cibernetic, drone, apărare aeriană);
- c) dezvoltarea **industriilor naționale de apărare**, pentru reducerea dependenței externe.

9.2. Securitate economică:

- a) consolidarea unei **economii reziliente**, capabile să funcționeze și în situații de criză;
- b) crearea de **rezerve strategice** (energie, alimente, medicamente);
- c) protejarea infrastructurii critice (transport, comunicații, energie).

9.3. Instituții solide și reziliente:

- a) îmbunătățirea capacității instituțiilor statului de a răspunde rapid și eficient la situații de criză (interne și externe);
- b) transparentizarea și digitalizarea proceselor pentru reducerea vulnerabilităților.

9.4. Populație informată și pregătită:

- a) programe de **educație civică și de securitate** pentru populație, inclusiv noțiuni de apărare civilă și reacție la situații de urgență;
- b) combaterea **dezinformării** și creșterea **rezilienței la propaganda externă**.

9.5. Parteneriate strategice:

- a) consolidarea angajamentelor în cadrul **NATO și UE**, precum și extinderea parteneriatelor bilaterale cu state aliate;
- b) participarea activă la inițiative internaționale de securitate, inclusiv în domeniul cibernetic și al apărării spațiale.

10. Întărirea relațiilor României cu Uniunea Europeană și NATO

Acest deziderat este firesc și benefic pentru viitorul țării, dar nu trebuie realizat în orice condiții și nu cu orice preț.

România are nevoie de o **reprezentare demnă și responsabilă** în cadrul acestor organizații, iar acest principiu trebuie să fie parte integrantă din fișa postului tuturor celor care ne reprezintă.

Dorim să ne inspirăm din **valorile și virtuțile autentice ale societății occidentale** – respectul pentru libertate, dreptate și solidaritate – și nu din carențele și inechitățile care există în statele partenere.

România nu trebuie să fie un simplu receptor pasiv, ci un **actor activ și respectat**, care contribuie la consolidarea unei Europe Unite și a unei Alianțe Nord-Atlantice puternice, fără a-și pierde identitatea și demnitatea națională.

Compatrioți români!

Vă chemăm să luați în mâinile voastre destinul țării, destinul națiunii în mijlocul căreia v-ați născut!

„Pentru ca răul să învingă, este suficient ca oamenii buni să nu facă nimic”

Edmund Burke